

הנחיות ותעריפים נורמטיביים - דוחות כספיים לשנת 2011 (מעדכן 2/12)

פברואר 2012
חוזר מקצועי מספר 21/12

מצורף בזאת, אוגדן מעדכן, הכולל הנחיות ותעריפים נורמטיביים הרלבנטיים לצורך עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2011 בסקטור ההתיישבותי והחקלאי. יודגש, כי אוגדן זה מבטל את האוגדן הקודם, כפי שפורסם בחוזרנו מספר 6/12.

אוגדן זה בא בנוסף לתיק ניירות העבודה שנמסר לידיכם לאחרונה.

התעריפים הנורמטיביים בחקלאות מתבססים, בין היתר, על חוזרים חקלאיים שהוציא המדור החקלאי במחלקה המקצועית ברשות המסים לשנת 2011.

לצורך עריכת הדוחות הכספיים, ניתן להשתמש או בתעריפים אלו, או להסתמך על בסיס העלות בפועל (נתונים תמחיריים). עם זאת, יודגש, כי יש לשמור על עקביות ביישום חישוב המלאי (נורמטיבי או בפועל). יובהר, כי באם שונתה בשנה מסוימת שיטת חישוב ערך המלאי, כי אז יש להשתמש בשיטה זו מכאן ולהבא בעקביות, מידי שנה.

שיטת העלות בפועל, השיטה המועדפת, תיושם במקום שמערכת המידע מאפשרת ניתוח העלויות וכימותן (כספית וכמותית) ברמת מהימנות סבירה.

יודגש, כי קביעת ערך המלאי תבוצע בהתאם לכלל החשבונאי הקובע כי המלאי יוצג לפי עלות או שווי מימוש נטו, הנמוך שבהם.

דבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח אסנת כהן, בטלפון: 03-6382805
osnat@brit.org.il

**הנחיות ותעריפים נורמטיביים
לדוחות הכספיים לשנת 2011
לסקטור ההתיישבותי והחקלאי
(מעודכן 2/12)**

תוכן האוגדן

בעלי חיים

3-6	עופות הלול
7	עגלים
8-10	עדר בקר לחלב
10	עדר אם של בקר לבשר
10	עדר צאן ועדר עזים
10	דגים

גידולים צמחיים

11-12	מחירים ליבולי המשק
12	יבולים בשדה
12	עיבוד קרקע לשנה הבאה

נתונים נוספים

13	מחירים זקופים להוצאות קיום
13	אוכלוסיה
13	צריכה עצמית מתוצרת המשק
14-15	מדדים ושערי חליפין

בעלי חיים .1

א. אומדן עלות מלאי "עופות הלול" (ליחידה)

שלוחת ביצי מאכל (1)

מאפרוחים בני יומם	מפרגיות קנויות	גיל (בחודשים)
ש"ח	ש"ח	
8.0	---	1
10.6	---	2
13.3	25.0	3
16.8	28.4	4
19.6	31.2	5
17.4	29.5	6
16.5	27.8	7
15.4	26.2	8
14.3	24.4	9
13.4	22.8	10
12.5	21.4	11
11.2	19.5	12
10.4	17.6	13
9.4	16.1	14
8.1	14.3	15
7.3	12.9	16
6.4	11.1	17
5.6	9.5	18
4.3	7.8	19
3.4	6.3	20
2.7	4.6	21
1.7	3.1	22
1.1	1.7	23
0.0	0.0	24

שלוחת רבייה קלה (2)

<u>מאפרוחים בני יומם</u>	<u>מפרגיות קנויות</u>	<u>גיל (בחודשים)</u>
<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	
9.0	---	1
11.1	---	2
14.8	24.9	3
18.8	30.8	4
24.8	31.4	5
22.8	28.1	6
19.6	25.0	7
17.9	22.1	8
15.7	18.9	9
13.4	15.8	10
10.9	12.6	11
9.2	9.1	12
6.0	6.3	13
2.8	3.2	14
0.0	0.0	15

שלוחת רבייה כבדה (3)

<u>מאפרוחים בני יומם</u>	<u>מפרגיות קנויות</u>	<u>גיל (בחודשים)</u>
<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	
15.7	---	1
17.4	---	2
20.3	---	3
28.8	---	4
35.6	57.1	5
39.6	62.3	6
35.8	56.0	7
32.1	49.4	8
28.3	43.7	9
24.9	35.3	10
21.0	31.3	11
17.4	25.1	12
13.9	19.8	13
9.9	12.5	14
6.4	6.4	15

(4) שלוחת פיטום

<u>ש"ח</u>	<u>גיל</u>
4.2	עד שבועיים
7.0	2 - 4
11.2	4 - 6

חיסול מוקדם של להקות הטלה

במקרה של חיסול מוקדם של להקת הטלה, עקב מחלה עד 3 חודשים לאחר תום שנת המס, כאשר לא נתקבלו פיצויים עקב אובדן הכנסה מחברת ביטוח (למעט תמורה עבור מחיר הבשר), יקבע הערך הנורמטיבי של העופות לפי ערכם בגיל הנורמטיבי המרבי בתוספת ערך נורמטיבי לפי מספר חודשי ההטלה עד מועד החיסול.

להלן ערך נורמטיבי לחודש הטלה:

<u>ש"ח</u>	
1.8	ביצי מאכל
3.1	רבייה קלה
6.2	רבייה כבדה
19.2	הודים לרבייה

לדוגמה:

להקות מטילות לביצי מאכל הינה בגיל 10 חודשים ביום 31.12.11. הלהקה חוסלה במהלך חודש פברואר 2012 ולא נתקבלה תמורה פרט למחיר הבשר.
ערכה הנורמטיבי של הלהקה ליום 31.12.11 יקבע לפי גיל מטילה בת 24 חודש (0 ש"ח) בתוספת ערך נורמטיבי לשני חודשי הטלה בשנת 2011 (1.80 ש"ח), קרי 3.60 ש"ח למטילה.

שלוחת הודים לרבייה (5)

<u>ש"ח</u>	<u>גיל (בחודשים)</u>
94.6	2
108.2	3
122.8	4
134.3	5
146.4	6
160.4	7
141.7	8
122.8	9
103.3	10
85.0	11
66.6	12
47.5	13

שלוחת הודים לבשר (6)

מאפרוחים בני יומם (א)

<u>ש"ח</u>	<u>גיל</u>
13.7	עד חודש
19.9	1 - 2
28.0	2 - 3
41.3	3 - 4
57.0	4 - 5
79.8	מעל 5 חודשים

מהדונים קנויים (ב)

<u>ש"ח</u>	<u>גיל</u>
31.5	עד חודשיים
41.8	2 - 3
54.3	3 - 4
68.9	4 - 5
88.2	מעל 5 חודשים

ב. אומדן עלות מלאי עגלים

(1) שווי נורמטיבי של עגלים ועגלות לבשר מעדר בקר לחלב

גיל העגל (חודשים)	החודש בו נולד העגל	עגלים שנולדו בעדר החלב	עגלים קנויים מעדר חלב	עגלות קנויות מעדר חלב
		ש"ח	ש"ח	ש"ח
1	דצמבר	500	350	330
2	נובמבר	820	680	530
3	אוקטובר	1,020	940	690
4	ספטמבר	1,220	1,080	810
5	אוגוסט	1,460	1,320	960
6	יולי	1,620	1,480	1,100
7	יוני	1,780	1,650	1,230
8	מאי	1,940	1,800	1,350
9	אפריל	2,160	2,010	1,480
10	מרץ	2,310	2,180	1,590
11	פברואר	2,500	2,360	1,740
12	ינואר	2,670	2,520	1,910

(*) שווי נורמטיבי של עגלים, שגודלו בתנאי מרעה כל השנה, יעמוד על 70% מערך עגלים מבקר לחלב.

(2) שווי נורמטיבי של עגלים ועגלות קנויים מעדרי המרעה

גיל חודשים	עגלים	עגלות
	ש"ח	ש"ח
3	1,740	960
4	1,960	1,170
5	2,150	1,300
6	2,330	1,410
7	2,510	1,520
8	2,680	1,640
9	2,860	1,740
10	2,990	1,880
11	3,200	2,000
12	3,340	2,130

לדוגמה:
עגל שנקנה באוקטובר 2011 (במשקל של 90 ק"ג) בגיל 3 חודשים יהיה שוויו הנורמטיבי ליום 31.12.11 בהתאם לגיל 6 חודשים - 2,330 ש"ח.

ג. חישוב עליית ערך בעדר בקר לחלב

(1) (א) מספר הנקודות לחישוב עליית הערך

<u>נקודות</u>	
6	פרות
6	עגלות הרות
3	עגלות מעל חודשיים
1	עגלות עד חודשיים

(ב) מספר הנקודות בסוף השנה בניכוי מספר הנקודות בתחילת השנה (לפי מאזן שנה קודמת).

(ג) להפרש יש להוסיף את מספר הנקודות של פרות, עגלות הרות ועגלות מעל חודשיים שיצאו במהלך השנה מהעדר (להלן "יציאות").

(ד) התוצאה המתקבלת - מספר הנקודות לחישוב עליית הערך.

שווי נקודה שנוספה בשנת החשבון - 600 ש"ח.

(2) חישוב שווי הנקודות ליציאות

ממספר הנקודות בתחילת השנה מפחיתים את מספר הנקודות בגין היציאות במהלך השנה:

נקודות

6	עבור כל פרה שיצאה
6	עבור כל עגלה הרה שיצאה
3	עבור כל עגלה גדולה (מעל חודשיים)

שווי הנקודה שיצאה מתוך העדר לתחילת השנה - 540 ש"ח.

(3) ראשי בקר קנויים במהלך שנת החשבון

באם נקנו פרות ועגלות הרות מעל ל- 10% ממספר הפרות, שהיו בעדר בתחילת שנת החשבון, יש להוסיף את ההפרש, שבין מחיר הקניה והמחיר הנורמטיבי, לעליית הערך (לגבי מספר ראשים העולה על 10%).

(4) דוגמה לחישוב ערך עדר בקר לחלב ליום 31 בדצמבר 2011:

(א) מצב העדר

מצב ליום 31.12.11		מצב ליום 1.1.11		
מספר נקודות	מספר ראשים	מספר נקודות	מספר ראשים	
144	24	138	23	פרות
18	3	18	3	עגלות הרות
27	9	24	8	עגלות גדולות
4	4	3	3	עגלות קטנות (עד חודשיים)
193	40	183	37	סה"כ

(ב) חישוב יציאות מהעדר ומספר נקודות חדשות:

193	מספר נקודות בסוף שנת 2011
183	מספר נקודות בתחילת שנת 2011
10	הפרש נקודות

<u>סה"כ נקודות</u>	<u>נקודות ליחידה</u>	<u>מספר ראשים</u>	<u>יציאות מהעדר בפועל</u>
36	6	6	פרות
6	6	1	עגלות הרות
9	3	3	עגלות גדולות
51		10	סה"כ יציאות מהעדר
(51+10)= 61			סה"כ נקודות חדשות בעדר

(ג) חישוב עליית ערך עדר בקר לחלב ליום 31.12.11

<u>ש"ח</u>	
67,400	ערך מלאי מחושב עדר חלב לתחילת השנה (*)
36,660	נקודות חדשות בעדר - נוספו בשנת 2011 (61 X 600 ש"ח)
104,000	סה"כ ערך המלאי המחושב ליום 31.12.11 (193 נקודות)
	<u>שינוי מלאי בשנת 2011:</u>
104,000	עלות המלאי ליום 31.12.11
94,940	עלות המלאי ליום 1.1.11
9,060	עליית ערך בשנת 2011

(*) חישוב ערך מלאי עדר חלב לתחילת השנה:

ערך המלאי	ערך נקודות	מספר נקודות	מספר ראשים	
ש"ח	ש"ח			
94,940		183	37	מצב ליום 1.1.11
				<u>יציאות מהעדר:</u>
19,440	540	36	6	פרות
3,240	540	6	1	עגלות הרות
4,860	540	9	3	עגלות גדולות
27,540		51	10	סה"כ יציאות מהעדר
67,400		132	27	מלאי מחושב לתחילת השנה

ד. חישוב עליית ערך בעדר צאן ובעדר עזים

ש"ח	שווי נקודה חדשה:
150	עזים
270	צאן אווסי (לחלב)
300	צאן מרינו (לבשר)

נקודות	מספר הנקודות לחישוב עליית הערך
4	עדר צאן: אייל
2	רחלה
1.5	שיה
1	טלה וטליה
2	עדר עזים: תיש
2	עז
1	צפירה (עד גיל 8 חודשים)
0.5	גדי (עד גיל חודשיים)

(*) ערך הנקודה של יתרת המלאי הוא ערך הממוצע לנקודה אשר מתקבל על ידי חלוקה של סה"כ ערך המלאי לתחילת שנת החשבון בסה"כ הנקודות באותו תאריך. ערך זה יש לייחס גם לנקודות יוצאות במשך השנה.

ה. מלאי דגים

שווי מלאי דגים בבריכה יחושב לפי 35% מההוצאות הישירות לגידול הדגים במשך שנת החשבון.

2. גידולים צמחיים

א. מחירים ליבולי המשק

מחירי יבולים אשר נשארו במלאי יש לרשום בספרי החשבונות כדלקמן:

(1) זרעים - לפי מחיר שוק בניכוי 25%.

(2) גרעינים למזון לבעלי חיים - לפי מחיר השוק בניכוי 25%.

(3) שחת ותחמיץ:

ש"ח לטון	
445	שחת בקיה
420	שחת שיבולת שועל
365	שחת דגן
780	שחת אספסת (שנה א')
560	שחת אספסת (שנה ב', ג', ד')
560	שחת תלתן
580	תחמיץ גידולי חורף - דגן (*)
700	תחמיץ גידולי קיץ (*)
590	שחמיץ
145	קש

תחמיץ מחומרים קנויים (קליפות הדר וכדומה) - לפי העלות.

(*) נתוני התחמיץ מתייחסים לחומר יבש.

משקים הרושמים את כמות הירק והתחמיץ לפי תכולת החומר הרטוב - יש לחשב את המחיר לפי המקדם המקובל של חומר רטוב בכל סוג של ירק או תחמיץ ובהתחשב במחירים הנ"ל.

(4) **כותנה**

כותנה, הנמצאת בסוף שנת החשבון במנפטה וטרם נתקבל עבורה זיכוי ממועצת הכותנה, הינה מלאי בידי המשק:

מחיר לסיבים - ש"ח לטון

8,200	אקלה
12,600	פימה
13,800	פימה אורגנית
9,500	אקלפי

מחיר לגרעינים - מחיר מכירה בניכוי 35%.

- (5) **אגוזי אדמה**
אגוזי אדמה, הנמצאים בבית האריזה וטרם מוינו נמכרו, יש לראותם כמלאי של המשק. המחיר נקבע ל- 2,790 ש"ח לטון. למחיר זה יש להוסיף את הוצאות הטיפול, המיון והאריזה שנעשו על ידי בית האריזה.
במידה ויש חשבונית נפרדת לאותו חלק של היבול, שנמכר אחרי תום שנת החשבון, יש להעמיד את המלאי לפי המחיר, שבחשבונית, בניכוי 25%.
- (6) **גרעיני חמניות לפיצוח**
שלחין - 3,000 ש"ח לטון (לפני הוצאות מיון ואחסון).
בעל - 2,690 ש"ח לטון (לפני הוצאות מיון ואחסון).
- (7) **מלאי פירות ממטעים נשירים**
יש לדאוג לקבל מבית האריזה אישור על כמות המלאי לפי זנים לתאריך המאזן. המחיר של 1 טון פרי נקבע ל- 970 ש"ח. למחיר זה יש להוסיף את הוצאות האיסוס עד לתאריך המאזן, במידה וישנן.
- (8) **תמרים**
תמרים יבשים - לפני הבחלה, מיון ואריזה - 3,230 ש"ח לטון.
תמרים לחים - 2,460 ש"ח לטון.
- (9) **בננות**
אזור כנרות - 2,860 ש"ח לדונם (החל מהשנה השניה).
אזור החוף וגליל מערבי - 2,430 ש"ח לדונם (החל מהשנה השניה).
- (10) **הדרים ואבוקדו**
יש לרשום כהכנסה בשנת החשבון את המקדמות שנתקבלו בגין יבולים שנקטפו ונשלחו עד תום השנה.
- ב. יבולים בשדה**
- (1) יבולים, שבתום שנת החשבון נמצאים בתהליך של אסיף או לפני אסיף, יש לרשום לפי עלות ללא עבודת חברים.
- (2) **אספסת** - הוצאות עיבוד עד קציר ראשון - 740 ש"ח לדונם (מחיר מומלץ).
רודוס - הוצאות עיבוד - 530 ש"ח לדונם (מחיר מומלץ).
- ג. עיבוד קרקע לשנה הבאה**
כל ההוצאות הקשורות בעיבוד קרקע לשנה הבאה יש לרשום באופן שוטף במסגרת ההוצאות הרגילות של המשק.
עיבוד קרקע לשנה הבאה - יש לפרט את כל ההוצאות בגידולי שדה אשר הוצאו עד תום שנת החשבון ויבולם ייאסף בשנה הבאה (כל גידול בנפרד). תמורה בגין עבודת מכונות של המשק יש לרשום לפי מחירון ארגון עובדי הפלחה בניכוי 35%. אין לרשום עלות עבודת חברים.

3. **נתונים נוספים**

א. מחירים זקופים להוצאות קיום

למשפחה ש"ח	לבדד ש"ח	
1,300	940	ארנונה כללית
470	360	צריכה פרטית במים
1,980	1,480	צריכה פרטית בחשמל
460	460	שימוש במזגן

- (1) תעריפים אלו לא סוכמו עם רשויות המס.
(2) חיוב החברים על פי צריכה בפועל מחייב רישום על בסיס צריכה זו.

ב. אוכלוסיה

- (1) **בני משק מסיימי כיתה י"ב**
בני משק שהתגייסו עד תום שנת החשבון ולא נתקבלו לחברות או מועמדות, ייחשבו כזמניים לתקופה שבין גמר הלימודים ועד תאריך גיוסם. הוצאות הקיום שלהם ייזקפו להוצאות קיום של אוכלוסיה אחרת.
- (2) **עבודת בני משק בגילאי 14 - 18 שנה (*)**
עבור בני משק בגילאים הנ"ל, שטרם מלאו להם 18 שנה עד תום שנת החשבון, יש לרשום בהתאם לדיווח לביטוח לאומי - לזכות הוצאות קיום ולחובת הוצאות עבודת נערים - 14,350 ש"ח לנער/ה.
- (*) תעריף זה לא סוכם עם שלטונות המס.
- (3) **עבודת חיילים בחופשה**
הוצאות קיום בגין חיילים בשרות חובה, העובדים בחופשות במשק, אפשר לרשום להוצאות אוכלוסיה אחרת וזאת על פי דיווח מפורט של ימי עבודה.

ג. צריכה עצמית מתוצרת המשק

תוצרת, המועברת לצריכה פרטית וחייבת במס תפוקות (בשר, ביצים, חלב וכדומה), יש להעביר מידי חודש בחודשו לחובת הוצאות קיום ולזכות ההכנסות. על תוצרת זו יש לדווח מידי חודש בדוח המע"מ החודשי. במידה ויש תוצרת ששיעור המע"מ עליה אפס (ירקות, פירות), יש לדווח באותה שיטה. המחיר הוא מחיר השוק בניכוי 35%.

ד. מדדים ושערי חליפין - ריכוז נתונים נבחרים

1. מדד המחירים לצרכן

(א) **בנקודות (בסיס ממוצע 2008)**

ליום 31 בדצמבר		
2010	2011	
108.00	110.34	מדד בגין
107.60	110.34	מדד ידוע

(ב) **שיעורי השינוי**

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010 %	2011 %	
2.7	2.2	מדד בגין
2.3	2.5	מדד ידוע

2. מדדים מובילים אחרים (שיעורי השינוי)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010 %	2011 %	
4.7	6.6	מדד מחירי תשומה בענף החקלאות
3.6	7.3	מדד תשומות בגידולים צמחיים
6.0	5.6	מדד תשומות בבעלי חיים
3.7	6.9	מדד המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשייה

3. להלן נתונים אודות מטבעות חוץ עיקריים:

תיסוף (שחיקה) נומינלי		שער ליום 31.12.11	המדינה	יחידות מטבע
2010 %	2011 %			
(5.99)	7.66	3.8210	ארה"ב	1 דולר
(10.12)	7.26	5.8918	בריטניה	1 לירה
6.70	13.06	4.9297	יפן	100 יין
(12.93)	4.23	4.9381	האיחוד המוניטרי	1 אירו

שערים ממוצעים למטבעות נבחרים - 2011¹

יין	אירו	ליש"ט	דולר	חודש
4.3378	4.7921	5.6507	3.5843	ינואר
4.4263	4.9928	5.9002	3.6567	פברואר
4.3567	4.9861	5.7553	3.5627	מארס
4.1155	4.9651	5.6203	3.4338	אפריל
4.2715	4.9801	5.6660	3.4681	מאי
4.2521	4.9200	5.5460	3.4224	יוני
4.3079	4.8817	5.5149	3.4202	יולי
4.6018	5.0850	5.7988	3.5433	אוגוסט
4.7937	5.0850	5.8260	3.6806	ספטמבר
4.7847	5.0299	5.7760	3.6661	אוקטובר
4.8088	5.0497	5.8874	3.7255	נובמבר
4.8499	4.9695	5.8883	3.7739	דצמבר
4.4922	4.9781	5.7358	3.5781	ממוצע שנתי

¹ מבוסס על פרסומי בנק ישראל.